

# NAŠA SMUČINA NAŠA SITUČINA

II-10

15. VII. 1963

PRESEDO  
UPRAVNI ODBOR  
REDAKCIJSKI ODBOR  
VLADKO KNAPFELJ  
REDAKCIJSKI ODBOR  
MAREJ ČUFER  
IZVODAV



# Kaj pa STATUT podjetja?

Doberlet Miodrag

Na osnovi novo sprejete ustave se postavlja v ospredje tudi potreba po sprejetju novih temeljnih samoupravnih predpisov delovnih organizacij, to je s t a t u t o v .

Statut delovne organizacije je že po besedilu začasne ustave sestavni del enotnega pravnega sistema. Pomembnost statotov delovnih organizacij, takorekoč njihov ustavni izvor nam narekuje, da postavimo izdelavo statotov na dnevni red. Nadalje nam narekuje izdelavo statotov, tudi stanje v kakršnem je samoupravna zakonodaja delovnih organizacij, zlasti nekatere slabosti, ki se v glavnem odražajo v naslednjem:

1. Zaostajanje in nekompletnost interne zakonodaje
2. Formalizem v notranji zakonodaji in v odnosu do nje in
3. Neizvrševanje notranje zakonodaje.

Predvsem je treba poudariti značaj statotov in drugih internih samoupravnih aktov kot družbene norme v nasprotju s pravnimi normami. Kot vemo sta država in pravo, tako glede nastanka in delovanja vezana tesno drug na drugega, saj pomeni pravo v bistvu utelešenje države.

Uvedba delavskega samoupravljanja pomeni začetni odločilen korak v procesu odmiranja države. Odločilen korak zaradi tega, ker se je ta proces začel prav na področju proizvodnih odnosov oziroma upravljanju gospodarstva. V tem procesu pa imajo odločilno vlogo družbene norme, kakršne so statuti in drugi samo-

upravni akti delovnih organizacij. Statuti po vsebini, po svojem načinu nastajanja niso več prisilne državne norme, ampak so družbene norme, ki nastajajo kot rezultat svobodnega odgovarjanja svobodnih proizvajalcev. Po našem mišljenju torej ni bistveno to, da statuti in drugi samoupravni akti v formalnem pogledu v končni konsekvenci pomenijo tudi pravne norme, ker jih država sankcionira in ki v primeru potrebe tudi zagotavlja njihovo izvršitev, - ampak je njihovo bistvo v njihovem samoupravnem izvoru. In to bistvo ta samoupravni izvor daje samoupravni zakonodaji delovnih organizacij njihovo notranjo moč.

V razpravah ob sprejemanju novih statotov in drugih samoupravnih aktov se odpira mnogo konkretnih vprašanj, od katerih sta najvažnejši dve in to:

- 1./ obsežnost statotov in
- 2./ število samoupravnih aktov, ki naj obstajajo poleg statotov,

Na vsak način je treba pri sestavi statotov paziti na vse momente in elemente, zlasti pa paziti na naslednje:

- 1./ konkretnost samoupravljanja zakonodaje delovnih organizacij
- 2./ ažurnost v prilagajanju dinamičnosti družbenih procesov in skrb za celovitost samoupravne zakonodaje
- 3./ tako postavljena samoupravna zakonodaja, da bo garant socialistične zakonitosti in pravne varnosti v delovni organizaciji in
- 4./ potreba odločilnega angažiranja vseh subjektivnih sil, torej tako samoupravnih organov kot političnih organizacij za dosledno in zakonito izvajanje sprejete interne samoupravne zakonodaje.



# 2 milijardi dinarjev proizvodnje

Lipnik Jože

## PROIZVODNJA PO IZVRŠENI REKONSTRUKCIJI TOVARNE

Poleg tega, da bodo v glavnem odpravljena vsa ozka grla v proizvodnji, kar je že bilo opisano v zadnji številki našega lista, pa bodo tudi povečane proizvodne kapacitete v obratu smuči. Že v letu 1965 se računa, da bi znašale kapacitete čez 100.000 parov smuči, skupna proizvodnja pa bi že leta 1966 znašala 2 milijarde din.

Če računamo, da je bilo od ustanovitve "ELAN-a" potrebnih 16 let, da se je prvokrat v letu 1962 dosegla proizvodnja v višini 1 milijarde din, potem je še bolj razumljiv nagel prehod na drugo milijardo. Seveda pa tu ne moremo računati samo na to, da bodo naše proizvodne kapacitete pač tako visoke in bomo sposobni toliko proizvajati, temveč moramo biti tudi sposobni, da bomo toliko tudi prodali.

Ravno na podlagi temeljite analize tržišča, ki je pokazala, da so možnosti v prihodnjih letih povečati prodajo v izvoz in na domačem tržišču, se je v investicijskem programu računalo tudi na povečanje kapacitet, ne pa samo na odpravo ozkih grl. Pri tem pa ne smemo prezreti tudi dejstva, da so v splošnem - lesnem in kovinskem obratu še premalo izkoriščene kapacitete. Ker naše podjetje največ smuči izvažajo, se v analizi nismo omejili na jugoslovanske razmere, temveč se je izvršila krajša študija celotne svetovne proizvodnje in potrošnje.

Za Jugoslavijo je že znano, da je potrošnja smuči zelo nizka in, da z dvigom življenjskega standarda moramo računati na stalno vsakoletno povečanje potrošnje. Z izgradnjo zimsko

športnih centrov in naprav v Sloveniji kakor tudi v ostalih republikah, kjer pa ni tudi brez pomena vedno večje število osebnih avtomobilov pa se lahko računa na še toliko večje potrošnje smuči. V letu 1962 je naše podjetje prodalo 17.000 parov smuči in računamo, da bo že leta 1965 prodaja znašala 30.000 parov.

Precej težje pa si je ustvariti sliko o svetovni potrošnji in proizvodnji smuči. Ob sodelovanju s službo analize tržišča pri Slovenijales-u in s pomočjo raznih tujih statističnih podatkov, člankov in razprav se je podjetje ustvarilo vsaj minimalni pregled o svetovni proizvodnji in potrošnji smuči. Pri tem se je ugotovilo, da se smučarski šport v Ameriki in Canadi zelo naglo razvija, da lastne industrije tam praktično ni in, da so zato dane možnosti za povečanje prodaje. Naše podjetje že ima močnega stalnega odjemalca za Canado in Ameriko, saj smo v letu 1962 tja izvozili 30.000 parov smuči in, da lahko računamo v prihodnjih letih na povečano prodajo do 50.000 parov.

Ne smemo pa tudi mimo evropskega tržišča. Največji kupec v zadnjih letih je bila Švica, nato Norveška in Zap. Nemčija, v letu 1962 in 1963 pa smo začeli izvažati tudi v Italijo in Francijo. V Evropi računamo na povečano prodajo največ v Zap. Nemčiji kamur smo zadnja leta šele ponovno začeli izvažati in pa v Italijo in Francijo, kjer si tržišče šele osvajamo.

Po izvršeni rekonstrukciji računamo, da se bo :

1,07 MILIJONA \$  
IZVOZA .....

IZOSTANKI DO  
30 L VI

- 1/ proizvodnja povečala za 95 % in da bo znašala 2 milijarde din
- 2/ izvoz se bo povečal za 90 % in to od 578.000 dolarjev v letu 1962 na 1.072.000 dolarjev v letu 1966.
- 3/ proizvodnja smuči se bo povečala na 152.000 parov v letu 1966, pri tem pa se računa tudi na plastične smuči, ki so trenutno še v razvoju.
- 4/ prodaja na domačem tržišču se bo povečala na 400 milijonov din pred investicijo na 700 milijonov din po investiciji.

Pri celotni investiciji pa ne smemo prezreti tudi obveznosti, ki si jo podjetje nalaga z najetjem posojil. Roki vračila posojil so od 3 - 5 let, tako, da bodo obveznosti za anuitete od leta 1965 naprej znašale približno 85 milijonov din letno. Da bomo sposobni kriti prevzete obveznosti, se bo moral sorazmerne povečati čisti dohodek za sklade. Računamo, da se bo čisti dohodek za sklade povečal od 24 milijonov din v letu 1962 na 113 milijonov din v letu 1966, seveda, če bodo družbene obveznosti in cene materialov ostale neizpremenjene. S povečanjem proizvodnje za 95 %, se bi računalo na povečano produktivnost, kot na vpliv povečane mehanizacije.

102.000 p. SMUČI .....

Iz tega kratkega pregleda je razvidno, da bo rekonstrukcija na eni strani omogočila nagel razvoj podjetja, na drugi strani pa nam nalaga obveznosti, ki jih bomo morali tudi realizirati. Ni pa nazadnje nepomembno, da se bo po rekonstrukciji povečal tudi standard zaposlenim v podjetju, če bomo seveda sposobni program realizirati.

#### ZARADI BOLEZNI V JUNIJU

Zaradičasne nezmožnosti za delo (bolovanja) je podjetje izplačalo za 371 dni 391.488,- din.

Vzroki nezmožnosti za delo :

Nesreča pri delu	23 dni izpl.	39.299,-
Nega družin.člana	10 " "	15.708,-
Ostale bolezni	339 " "	336.481,-

S k u p a j 372 dni 391.488,-

Izostanki in dajatve po oddelkih :

Telovadno orodje	80 dni	72.771,-
Smučarija	118 " "	121.979,-
Kovinski oddel.	75 " "	99.656,-
Razrez, sklad.lesa		
komunala	60 " "	46.067,-
Uprava	39 " "	51.015,-
	372 " "	391.488 din

V mesecu juniju je bilo izplačano 102.561,- din več kakor v mesecu maju.

Kolman Marta



# PREIZKUŠNJA

NAŠE NOVO ORODJE NA EVROPSKEM

ŠAMPIONATU

V dneh 6. in 7. julija je bil ves - Beograd in z njim vsa naša športna javnost osredotočena na dogodke v okrogli sejmski dvorani - na evropski šampionat.

Pozornost so vzbudila imena najboljših evropskih telovadcev, Cerarja, Šaklina in drugih. Po drugi strani pa tudi povsem novo telovadno orodje, proizvod naše tovarne, o čemer smo že pisali v eni izmed zadnjih številke Naše smučine.

Mogoče bi bilo zanimivo pogledati najprej priprave pri izdelavi tega orodja v samem podjetju. Zamisel naših konstruktorjev tov. Čufer Andreja in Mevlja Branka, je bilo treba izvesti v zelo kratkem roku. Angažirana je bila v precejšnji meri kovinska delavnica in delavnica telovadnega orodja. Kakor za vsako noviteto je bilo tudi za sedanjo potrebno dosti naporov, predvsem pa zainteresiranosti, ki v začetku ni bila na višku.

Montažo orodja v sejmski dvorani v Beogradu je izvršil naš delavec Mohor Franci, toda ne vso, ker prostor, ni bil za to še pripravljen. Zaradi tega je prišlo do nepravilnih sestav in nestrokovne montaže, kar je povzročilo nezadovoljstvo prirediteljev. N. pr. pri bradlji so zamenjali dvižne osi, niso uporabljali specialnega montažnega orodja, ki je bil priložen kompletu, ampak so si pomagali kar s kladivom. Temu sta sledila dva telegrama: "Sprave v defektu, ekipa nije stigla." Medtem pa je bila že na poti naša servisna služba, ki je takoj pred prihodom ostalih prirediteljev, pripravila orodje za trening.

Kako je vse potekalo, pa nam najbolje pove kratek intervju s tov. Čuferjem:



" S kakšnimi občutki ste vstopili v telovadno dvorano ? "

" Po dolgi vožnji s Combijem, smo se brez počitka hoteli prepričati, če je telovadno orodje v redu pripravljeno. Ob prihodu nismo niči pričakovali kakšnih nevšečnosti. Že na prvi pogled pa smo opazili, da so imeli z orodjem opravka nestrokovnjaki, ljudje brez občutka do tehnike. Zavihali smo rokave in v najkrajšem času spravili stvari v red - pripravili smo orodje za trening. "

" Ali ste bili popolnoma prepričani o vzdržljivosti, odpornosti in prožnosti orodja ? "

" Ne. Predvsem za drog. Kljub vsem teoretskim izračunom statike in preizkušnjam doma, smo dvomili o vzdržljivosti materiala in pritrditve žične vrvi na glavo droga. Pomirili smo se šele ko je na našo prošnjo drog temeljito preizkusil trener italijanske reprezentance in se je pohvalno izrazil o elastičnosti in kvaliteti. "

" Kaj pa ostala orodja ? "

" Zanje smo bili skoraj brez bojazni in skrbi o vzdržljivosti. "

" In tekmovanje ? "

" Kakor ste gotovo videli na televizijskih zaslonih, je potekalo v najlepšem redu, sploh pa kar se tiče telovadnih naprav. "

" In vaše delo med tekmovanjem ? "



# Seznam

" Spremljali smo vse nastope in bili v stalni pripravljenosti za takojšnja akcija, ki pa ni bila potrebna. Med vsakim nastopom smo izvršili servisni pregled orodij in ugotovili, da je sposobno in kos svoji nalogi."

" Vaše mnenje o prirediteljih ? "

" Razumeli smo, da so imeli polne roke dela, vendar nam ni bilo vseeno, da so p nas popolnoma pozabili pri propustnicah. ( vstopnini, op.Ur.) pri rezervaciji stanovanja, značkah in drugje. Vendar smo bili kljub temu nadvse zadovoljni, da smo z orodjem uspeli."

" Kaj pa zanimanje ostalega sveta za novo telovadno orodje ? "

" O tem je še prerano govoriti, vendar je prosil za ponudbo pripravljajni odbor za izvedbo prihodnjega evrop. šampionata v Lisbni. Prav tako so se zanimali Japonci, preko podpredsednika FIG-a za naše orodje za olimpiado v Tokiu."

" In Miro Cerar ? "

" Bil je odličen, km potrjuje njegovih 6 medalj."

In naš pripis .....

Prav gotovo nas je bilo precej takih, ki smo v velikem pričakovanju rezultatov tekmovanja pri televiziji, bili v skrbeh predvsem za naše telovadno orodje. Ali bo vzdržalo, ali se bo obneslo, ali bo opravičilo naše zaupanje vanj ? Zdaj ko je vse za nami, ko so se strokovnjaki pohvalno izrazili o njem, predvsem pa telovadci sami, zdaj ko je prestalo svoj temeljiti ogenjeni krst, smo zadovoljni. To je pravi preporod !

K. S.

STROKOVNIH IN DRUGIH KNJIG V KNJIŽNICI E L A N

štev.  
Knjige

N A Z I V

- |     |   |
|-----|---|
| 1   | Anatomija drveta  |
| 2   | Anatomska grada drveta                                    |
| 3   | Alatni čelici   |
| 4   | Aletika   |
| 5   | Bojenje u tgradama i tapetarski radovi                    |
| 45  | Čelik i gvožđe  |
| 118 | Deutsche Holzbearbeitungsmaschinen                        |
| 79  | Die Regeln des Volleyball - Prellball und Faustballspiels |
| 80  | Die Regeln des Basketballspiels                           |
| 78  | Die Regeln des Federballtenis                             |
| 60  | Dizelmaschine   |
| 7   | Električne instalacije jake struje                        |
| 8   | Električni uredjajo na motornim vozilima                  |
| 9   | Elektrotehnički priručnik                                 |
| 11  | Električna mreža u pogonu                                 |
| 12  | Elementi strojeva   |
| 81  | Fussballregeln  |
| 10  | Gradevine za telesno vežbanje                             |
| 28  | Glasnik za športske poskuse                               |
| 95  | Glutinska lepila  |
| 13  | Indrottsplatsers sköttsel och underhall                   |

( se nadaljuje )

27. 6.

DIT

1963

## USTANOVNI SESTANEK DRUŠTVA STROKOVNIH DELAVCEV V PODJETJU.

O vprašanju ustanovitve DIT-a, oz. društva strokovnih delavcev v podjetju je bilo govora že mnogo, vendar se še do danes ni to vprašanje premaknilo iz mrtve točke. Datum 27.6.63. vsekakor pomeni preokretnico v tem vprašanju. Pripravljalni odbor je sklical ustanovni sestanek društva strokovnih delavcev v podjetju in če danes analiziramo rezultate sestanka, lahko ugotovimo, da je uspel, če bomo izpeljali vse to, kar smo na sestanku postavljali, lahko pričakujemo v podjetju od društva zelo veliko.

Diskusija se je razvijala po mnogih vprašanih bodočega dela društva. Plan dela, ki je iznešen na sestanku je zelo obširen ter postavlja novo izvoljeni odbor pred zelo zahtevne naloge ori bodočem delu društva. Poleg samega programa dela, je bilo sprejetih več sklepov, oziroma več misli :

- naloga društva ni posegati v kompetence posameznih sektorjev in odločati o njihovih vprašanih, ampak pomoč in sodelovanje ter v zvezi s tem skristaliziranje misli pri posameznih problemih v podjetju. Vodilni kader, predvsem tehnično vodstvo, pa naj rezultate in zaključke teh sestankov koristi na svojem delovnem področju.
- Novoizvoljeni odbor naj poišče najprimernejši način financiranja društva. Društvo ne sme pričakovati samo dotacij, konkretno od podjetja, ampak naj s svojim delom in rezultati dokaže upravičenost svojega obstoja in ustvari sredstva, ki bodo potrebna za uspešno delo in razvoj.
- Iznešeno je bilo več misli, oziroma

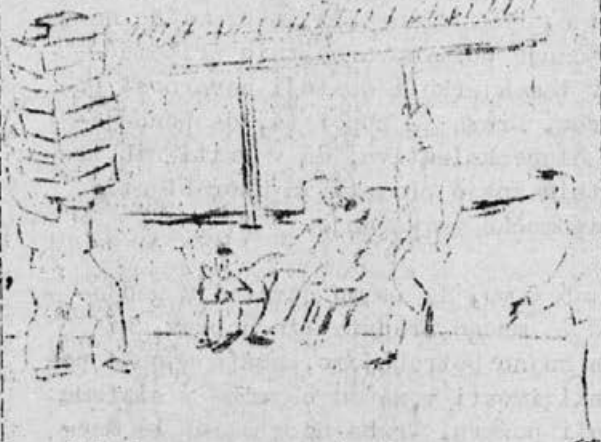
problemov, ki naj jih društvo rešuje. V podjetju je mnogo nerešenih problemov in bo prav ta oblika reševanja vsekakor koristna, posebno ker so v društvu strokovnih delavcev v podjetju zajeti vsi, ki probleme več ali manj poznajo. Poiskati bo le treba najbolj utemeljeno tehnično - ekonomsko rešitev.

Vsa nejasna in aktualna strokovna vprašanja naj člani društva prenašajo na odbor društva, odbor pa naj ta vprašanja analizira in naj jih po najprimernejši obliki iznaša na rednih sestankih v diskusijo in reševanje.

Novoizvoljeni odbor Društva strokovnih delavcev v podjetju, ki ga sestavljajo:

Ing. Robič Andrej, Weithauser Avgust, Šiško Rajmund, Volčanšek Anton, Renko Branko in olčman Anton, stoji tako pred zelo pomembno nalogo, speljati s pomočjo vsega članstva vprašanje aktivnega reševanja strokovnih problemov v podjetju in s tem dati svoj delež k afirmaciji in nadaljnem razvoju podjetja.

B + B



- Zakaj mu ne pomagate ?
- Ja veste, mi smo druga ekonomska enota .



# POLLETNI obračun PIGD - ELAN

Mikič Alojz

Delo, ki ga opravlja naše društvo in poklicni gasilci je odgovorno delo, čeprav je nekaj članov našega kolektiva mišljenja, da delovno mesto gasilca ni potrebno. Taki celo pravijo, da gasilci ničesar ne doprinesejo skupnosti, da oni zanje delajo itd. Res je, da niso vključeni direktno v proizvodnjo. Res pa je tudi, da je čuvanje naše skupne imovine zahtevno delo, nujno in potrebno opravilo. Tudi vojska varuje naše meje pred zunanjim sovražnikom, tudi ona ni produktivna, pa je vendar nujno potrebna, vsaj še v današnjem času. In kot cenimo vojsko, tako je treba ceniti tudi druge, ki imajo podobne naloge, tudi gasilce.

V letošnjem polletju je bilo v Elanu 7 začetnih požarov. Vsi so bili pravočasno zadušeni, bodisi s strani članov kolektiva ali gasilcev. S tem je bila obvarovana večmilijonska škoda. Tu gre zahvala predvsem tistim članom kolektiva, ki so s svojo prisebnostjo priskočili na pomoč v najtežjih trenutkih. Naloge gasilcev so zelo obširne. Ena izmed njih je pravilno namočanje požarnovarnostnih pripomočkov tam kjerkoli obstoji nevarnost požarov. Druga je zopet ta, da poučujejo člane kolektiva, da v kritičnih trenutkih znajo prijeti in uporabljati pripomočke za gašenje.

Kljub temu, da imamo gasilci v podjetju že mnogo sredstev in naprav, ki jih nujno potrebujemo, obstojajo še pomankljivosti v našem obrambnem sistemu proti požaru. Treba bo vložiti še mnogo denarja, da bomo kompletni. Predvsem pa bo najprvo potrebno nadomestiti lesne barake, kot skladišče goto-

vih izdelkov, pisarne itd. z zidanimi.

Omembe vredna je dograditev zapornice za jez - rezervar obilne količine vode. Nadalje razna predavanja in poučevanje članov kolektiva, vključevanje novih članov v gasilske vrste, kljub premajhnemu interesu predvsem novosprejetih delavcev. Od 60 novosprejetih v podjetje, se je le en sam javil prostovoljno k gasilski četi.

Organizirali smo tudi izlet v Benetke, izvedli težaj za prvo pomoč. Sodelovali smo tudi pri tekmovanju gasilskih društev v občinskem merilu in zasedli 7 mesto ali drugo mesto izmed industrijskih društev. Vrnili smo tudi obisk gasilcem v tovarni pohištvu Nova Gorica.

Od 8 planiranih mokrih vaj in suhih, smo jih do sedaj izvedli skoraj vsak teden po dve.

Delo gasilcev v Elanu je dokaj razgibano.

Vabimo k sodelovanju.

Teško je biti  
funkcionar.



# Ali naj sušimo ZRAČNO DESKE ALI FRIZE ?

V zadnjih številkah našega lista je Čufer F. obravnaval problematiko manipulacije in skladiščenja lesa, kar je pred njim načel že tov. Prikmaier. Nimam namena spuščati se v detalje iznešenih predlogov glede načina skladiščenja, pač pa bi rad iznesel moje gledanje na problem, katerega se je pisec dotaknil v zadnjem odstavku tega članka. Zagovarja namreč zračno sušenje desk, medtem, ko stojim na stališču, da je mnogo boljše, enostavnejše, hitrejše in cenejše sušenje frizov.

Deske, predvsem seveda jesenove, ki jih prejme skladišče, so iz najrazličnejših krajev države, raznih dolžin, širin, debelin in vlažnosti. Sortiranje po debelinah na dela težav; ker so običajno že pri nabavi ločene, pač pa nastopi na skladišču problem pri prebiranju desk, namenjenih za skladanje, odn. letvičenje, po dolžinah in širinah. Če bi osvojili Čuferjev predlog, da se skladajo skupaj deske dolžine pod 2 m in skupaj dolžine nad 2 m ne bi mogli preprečiti, da deske zložene v kope štrlijo ene manj, druge bolj preko letvic, s katerimi so letvičene. Del desk, ki sega preko letvic se seveda hitreje suši. Pri tem se krči in, ker v sredini kope poteka sušenje mnogo počasneje, so neizbežne napetosti v lesu, ki povzročajo razpoke, ali vsaj koritenje in zvitoperjenje. Frizi izžagani iz takih desk imajo po dolžini zelo različno vlago. Pri sušenju v sušilnici se ta ka razlika že pri samem ugotavljanju vlage kaj neugodno odraža, saj poskusni odrezek, vzeti iz bolj osušenega dela friza ne more dati pravega rezultata, kakor tudi ne, če je slučajno vzeti iz bolj vlažnega dela.

Deske, katere zlagamo v kope so ne-

enakomerno široke, koničaste in krive, vsled česar letvice ne ležijo po vsej dolžini na deski. Gornji skoj pritiska na letvico, jo ukrivi tam, kjer ni odprta, deformira desko in lahko popolnoma zapre zraku prehod. Ne smemo prezreti tudi dejstva, da se ožji del deske v sami kopi hitreje osuši, kakor široki.

Prav posebno nerentabilno bi bilo zračno sušenje debelejših sortimentov, pri katerih poteka sušenje izredno počasi., pri



tem so pa še razlike med zunanjo in notranjo vlago precejšnje; ko zunanje plasti dosežejo n.pr. že 15 % imajo srednje še vedno lahko blizu 40 %. Posledica takega stanja so močne napetosti v lesu in s tem v vezi razne razpoke in celo zaskoritev. (O tem bi vedeli kaj povedati delavci pri cepilki).

Za pokrivanje zloženih desk je potrebnih mnogo montažnih streh, ki niso poceni in katerih življenska doba je prav kratka.

Tako torej izgleda zračno sušenje desk! Poglejmo kako bi bilo s sušenjem frizov:

Deske, ki prispejo na skladišče moramo



čimpreje razrezati v frize. Pri večjih trenutnih dobavah je ojačati razrez, da ležijo deske čim manj časa na skladišču. Vsekakor je možno v precejšnji meri sukcesivno nabavo vskladiti s potrošnje frizov. Frizi imajo določene dolžine, so ožji in lažji kot deske ter se dajo hitro in brezhibno skladata v kope in to v točni izmeri, kakršno zahteva zložaj na vagonetu sušilnice. Čas, ki je potreben, da se frizov nabere za tako kopo je pač isti, če razrezujemo zračno osušene ali neosušene deske. Čim je kopa gotova se opremi z datumom in postavi v pokrito lopo, kakršne nam dva že par let v ELANU prav dobro služita. Ker se potrošnja lesa stalno večja bo pač treba in to pred jesenjo, postaviti še eno tako lopo morda pozneje še katero. Izkušnje nam kažejo, da je v pomladanskem in poletnem času za zračno sušenje frizov potrebnih le 4 do 6 tednov, v jeseni in slabi zimi pa seveda nekaj več.

Iz ekonomskih razlogov se moramo ogibati nabave in sušenja debelejših frizov, n.p.b. 40 mm, katere ne moremo cepiti, kajti čeprav se frizi hitreje osušijo, kot deske, je čas sušenja takih frizov vendar precej daljši. Čim daljši pa je čas sušenja, tem večje morajo biti zaloge.

Ne smemo prezreti dejstva, da pri zračnem sušenju frizov sušimo le uporabno neto, lesno maso, ne pa tudi odpadke, ki ostanejo v razrez in katerih ni malo.

Razume se, da bomo za event. potrebe produkcije, za katero ne odgovarjajo standardni frizi, pustili na skladišču gotovo količino desk nerazrezanih na zračnem sušenju, vendar bo teh v primerjavi s celoto le malo.

V zadnjem času smo dobili v sušilnico večjo količino frizov, razrezanih iz desk, katere so se zračno sušile na našem skladišču preko 4 mesece. Frize se ni več lovičilo, pač pa jih je bilo treba ravno tako sortirati in zlagati

v zložaje radi kombiniranja za zlaganje na vagonete sušilnice. Prepričan sem, da so manipulativni stroški vsekakor večji, pri tem pa žkoristek lesa slabši, kot bi bil, če bi se deske takoj razrezale. Ugotovljena je večja razlika med notranjo in zunanjo vlago ter med stanjem vlage po dolžini kot pri zračno, manj časa sušenih frizih.

Iz vsega navedenega bi se dalo sklepati, da ne bomo sušili zračno deske, temveč bomo dali prednost zračnemu sušenju frizov.

Rasinger Alojz

ŠE NEKAJ O

SANITARIJAH

NEKAJ NAJVAŽNEJŠIH DOLOČIL O VZDRŽEVANJU REDA IN ČISTOČE

#### A. Splošna določila

1. Vstop in koriščenje centralnih sanitarij bo dovoljen izključno samo zaposlenim v podjetju.
2. Zaradi reda in discipline v sanitarnih prostorih bodo prostori garderob in umivalnic s prhami odprti samo v določenih razdobjih, to je pol ure pred delom, med malico in pol ure pred koncem dela oziroma izmene. Enako bodo prostori umivalnic in garderob na razpolago po določenem razporedu v dopoldanskem in popoldanskem času za zaposlene, ki niso na delu.

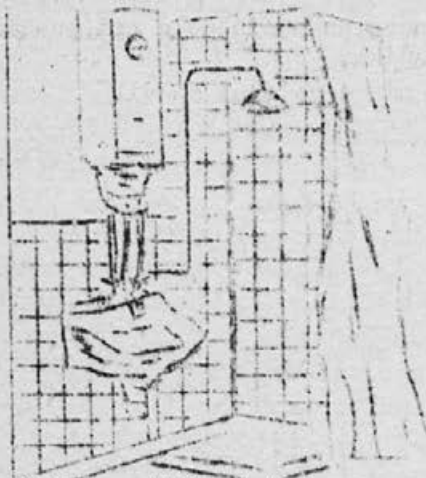
V sobotah in pred prazniki bo v pravniku sanitarij določeno večje časovno razdobje za koriščenje centralnih sanitarij, to je predvsem umivalnic s prhami.

Ostali prostori, to je stranišča in



obratna ambulanta, za oddelkom za higiensko nego žena, bodo na razpolago zaposlenim v vsakem času.

3. Razpored koriščenja centralnih sanitarij bo izdelan v skladu z dejanskimi potrebami in objektivnimi faktori glede na koriščenje delovnega časa in bo zato vsako odstopanje od tega razporeda s strani posameznikov neutemeljeno in se bodo primeri kršitve smatrali za disciplinski prekršek.



#### B. Red in vzdrževanje

V vseh prostorih sanitarij bo treba vedno vzdrževati red in čistočo in so zato vsi zaposleni dolžni upoštevati predvsem sledeča navodila:

1. Vse garderobne omarice morajo biti vedno zaklenjene, ker podjetje v primeru eventualnih tatvin ne nosi odgovornosti.
2. Prepovedano je puščati kakršnakoli zaščitna sredstva in ostali material poleg omarice, pod ali na omarici. Celotni inventar posameznika mora biti hranjen v omarici. Načilke bodo imele nalogo, da zaradi reda in čistoče v garderobnih prostorih odstranijo vse kar ni v garderobnih omaricah.
3. Stranišče je vzdrževati vedno v čistem stanju, vsako ponesnaženje in poškodbe stranišč, pisanje po stenah ali podobno bo zelo slabo kulturno spričevalo ne le posameznika ampak za celoten kolektiv.

4. V umivalnicah je prepovedano umivanje nog v umivalniku, enako je v umivalnicah in v kabinah za tuširanje prepovedano puščati milo in druga čistilna sredstva.
5. Paziti je na zmerno trošenje vode in puščanje odprtih pip, špricanje po prostoru ali podobno je prepovedano.
6. Prepovedano je tudi prihajanje zaposlenim iz moškega oddelka v ženski oddelek sanitarij in obratno.
7. Osebe, ki bodo koristile sanitarije izven delovnega časa se ne bodo smele zadržavati v delovnih prostorih podjetja.

#### C. Ostala določila

1. Vsako poškodbo na objektu ali inventarju sanitarij bo moral povzročitelj plačati. V primeru, da se ne bo moglo ugotoviti krivca, bodo škodo plačali vsi, ki koristijo prostor, oz. objekt kjer je poškodba nastala.
2. Za red in čistočo v centralnih sanitarijah bo poleg koristnikov odgovorna čistilka, ki ima nalogo skrbeti za vzdrževanje reda in čistoče.
3. Za koriščenje ambulantnih prostorov bo izdelan poseben Pravilnik o obratni ambulanti.
4. Poleg ostalih določil bo v prostorih sanitarij treba upoštevati še ostale higienske in sanitrane ukrepe ter predpise, ki so osnova za vzdrževanje reda in čistoče v sanitarnih prostorih.

Zajc Bojan



# ZOPET 2 nesreči

C v e n k e l j Franc, VK ključavničar, zaposlen na delovnem mestu obratovodja montaže, je dne 31. 3. 1963 po službeni dolžnosti kot član servisne službe na Krvavecu z avtomobilom globoko v sneg, ter si pri padcu pretrgal kito v gležnju leve noge.

Vzrok : moker in težak sneg

Je že v bolniškem staležu.

R e g o v e c Miha, KV ključavničar, zaposlen na delovnem mestu remontno ključavničarska dela, je dne 10.6.63. čistil na stružnici dvizne osi s posebno napravo za čiščenje. Pri tem delu se je pri napravi odtrgalo zaščitno usnje zaradi česar je ročica udarila poškodovanca na zgornji del nosne kosti.

Vzrok: nevaren način dela pri posamezniku.

Izgubljeni 4 delovni dnevi.

## PRAVICE in UGOODNOSTI ZA BORCE NOV

/ iz Priročnika/

### KDO JE BOREC NOV

Preden preidemo na obravnavanje posameznih področij, je potrebno, da na kratko in pregledno obrazložimo, koga štejemo za borca NOV in na koga se konkretno naš "Priročnik" nanaša. Tako moramo pojasniti, da pojmuje Priročnik besedo "borec" v n a j š i r š e m p o m e n u ter, da obravnavamo v Priročniku vsaj na splošno tudi vprašanja nekaterih skupin oseb, ki jih sicer ne moremo šteti za borce, ki so pa vendar bile v dobi NOV glede na našo borbo neposredno (n pr. družinski člani padlih borcev in umrlih voj.vojnih invalidov) ali posredno ( žrtve fašističnega nasilja) težko prizadete.

Vprašanje, komu pripada svojstvo "borca" se zdi na prvi pogled zelo preprosto, pri globlji analizi pa se pokaže kot zelo zapleteno ter v pra-

ktični uporabi večkrat zelo kočljivo. Zlasti je odločitve glede svojstva (statusa) "borca" občutljiva v vseh primerih, kjer na vezuje zakoniti predpis na svojstvo borca in na nekatere njegove kategorije (sodelavec, udeleženec, imetnik "Partizan, spomin.znaka 1941" itd) določene materialne ugodnosti, n.pr. štetje let enkratno in dvojno- v delovno dobo oziroma pokojnino, poseben pokojninski stalež, poseban dodatek k osebnim dohodkom ipd. Zato bomo poskusili v tem Priročniku pojem "borec" in njegovih kategorij razložiti kar se da precizno in razumljivo. Za osnovo rabijo nekateri pozitivni pravni predpisi, praksa organov, ki konkretno rešujejo te primere in stališča, ki so se z leti izoblikovala pri pristojnih organih

organizacij ZB.

Moramo pa takoj na začetku opozoriti, da pravni predpisi niso in tudi ne morejo precizno rešiti vse te pestre problematike, da se praksa raznih organov včasih mesebojno (tudi močno) razlikuje ter, da je v nekaterih vprašanjih tudi bistveno drugačno gledanje in postopek - n.pr. v naši republici - v primeri u ostalimi območji v naši državi.

Ta neenotnost je razumljiva, če imamo pred očmi, da je bil položaj za časa NOV v raznih pokrajnih naše države zelo različen - v tem se niso razlikovale samo republike oziroma rodna območja, več so bile različne tudi v isti republici, v raznih krajih (v Sloveniji n.pr. bil bistveno drugačen položaj na ozemlju italijansko, nemško ališko okupacijo), pretežno drugačne razmere tudi isto okupacijsko cono, n.pr. nemško okupacijo v južnem, Gorenjskem, Dolenjskem, Notranjskem ali na Koroškem, ali pod italijansko okupacijo na Dolenjskem, Notranjskem in Primorskem. Popolnoma svojstven je bil spet položaj v Ljubljani, in še tu v raznih dobah okupacije zelo različen, spet drugačen je bil v drugih manjših krajih, vaseh in celo naseljih itd.

Poleg tega se je tudi situacija (politična, vojaška, mednarodna) na splošno in v posameznostih med NOV stalno spreminjala, tako da niti v enem časovnem razdobju niti na katerem koli najmanjšem območju ni bila popolnoma enaka.

Nadalje je treba upoštevati, da je bil odpor proti okupatorju in njegovim pomagačem totalen in vsestranski, da je zajemal vse naše narode in ogromno večino našega

ljudstva. Zato se ni razvijal v kakih ustaljenih šablonah, temveč je imel natisočena različnejših načinov in oblik, ki so se stalno spreminjale in prepletale, od akcij z orožjem (tudi te so bile zelo pestre in so na splošno postopoma razvijale iz začetnih preprostih podvigov majhnih skupin v prave vojaške operacije, regularnih vojaških enot, deloma pa glede na posebne pogoje kraja, časa in drugih razmer še zadržale prvoten preprost značaj), od diverzij, sabotaž, zbiranja orožja, hrane, denarja in drugih prispevkov in podobno do najrazličnejših posamičnih ali množičnih mobilizacijskih, propagandnih, obveščevalnih, političnih, socialnih in drugih antifašističnih manifestacij oziroma demonstracij, odpor pa je bil totalen in na splošno enako intenziven na neosvobojenem kakor na (začasno) osvobojenem ozemlju (tudi ta ozemlja so se stalno menjavala), nikoli pa ni bil enak, temveč je imel v vsaki situaciji svoje posebnosti in karakteristike.

Vse te najrazličnejše oblike in načini borbe so bili v celoti in v medsebojni organski povezanosti - nujen osnovni pogoj za končni uspeh osvobodilnega gibanja in revolucije ter je zato na splošno vsak izmed njih enak pomemben za končni izid. Vsak izmed teh načinov pa je imel še svoj poseben pomen glede na pogoje vsakokratne situacije, ki so jih narekovale takratne krajevne, časovne, politične, vojaške in druge razmere. Le v luči vseh teh konkretnih okoliščin je moč pravilno presoditi važnost in pomen posamezne akcije, večji ali manjši prispevek posameznika v tej borbi.

Zato po pravilu ni mogoče že vnaprej ali kar na splošno trditi, da je bilo neko delo, n.pr. delo terenskega aktivista ali odbornika NOO, malo pomembno samo zato, ker ga je opravljajal na začasno osvobojenem ozemlju. Prav lahko je prav tako, na videz lahko delo zahtevalo posebno iznajdljivost, in mnogo hrabrosti in požrtvovalnosti, če je bil n.pr.



opravljeno spomladi leta 1943 med belogardistično zapeljanim okoljem, ko je stalno grozila nevarnost, da to ozemlje sovražnik ponovno zasede. Saj je znano, kako kruto so okupatorji, še bolj pa domači izcajalci obračunavali predvsem z našim terenskimi aktivom. Obratno pa ni mogoče šteti za posebno važno npr. delo odbornika NOO, ki je spomladi 1945 na osvobojenem ozemlju samo od časa do časa opravljal to funkcijo, sicer pa se je ukvarjal s svojim poklicnim delom.

Ta preprosti primer naj samo nekoliko pokaže, kako nevarno je kakršnokoli pospeševanje pri oceni kakršnega dela iz dobe NOV in kako hujno je potrebno, da vsak primer posebej presojava glede na vse posebnosti takratne situacije. Zato je tudi razumljivo, da lahko pozitivni predpisi le na splošno opredeljujejo svojstva raznih vrst in kategorij borcev NOV ter da bi bila velika napaka, če bi iskali rešitev konkretnih primerov v suhi besedni razlagi zakonitih besedil

KOCKA  
padla...

( iz službenega potovanja )

Kocka je padla! "ELAN" bo pričel izdelovati čolne in druge izdelke iz steklenih vlaken. Torej treba je raziskati evropsko zapadno tržišče, kjer se dobijo kvalitetna steklena vlakna, ter druge potrebne surovine, ki so za izdelavo polnov potrebne. Seveda je poleg kvalitetnih surovin treba najti tudi dobavitelja z najnižjimi cenami. Že po raznih pismenih ponudbah se je nare-

dilo plan potovanja, ki ga je odobril delavski svet in upravni odobr. Za to službeno potovanje sta bila določena tov. Kavčič Ivan šef nabavnega oddelka in tov. Žmitek Stanko instruktor v oddelku za proizvodnjo čolnov. Plan potovanja je bil naslednji "ELAN" Begunje na Gorenjskem - Ljubljana - Trst - Milano - Lusanne - preko Geneve v Lyon. Iz Lyona preko vzhodne Francije v Köln - Düsseldorf na Dunaj in preko Celovca v Domovino.

Dne 10. 2. 1963. sva namesto ob 4.22 šele ob 9 uri in 10 minut odpotovala z brzim vlakom iz zameglene in zaspalne Ljubljane preko Barja mimo Postojne in Pivke do naše obmejne postaje Sežana. Do kratkem pregledu potnih listov po naših carinikih sva prispela na prvo italijansko obmejno železniško postajo Opčine - po italijansko Poggioreale. Tudi italijanski cariniki niso delali

sitnosti - zanimali so se le, če imava kaj več cigaret s seboj, ker ravno takrat je bil v Italiji večdnevni štrajk delavcev po tobačnih tovarnah in se je takrat v Italiji težko dobilo tobačne izdelke. Seveda je bila dana takrat lepa prilika za "črne borziance" švecarje tobaka.

Po daljšem postaniku je vlak odpeljal proti Trstu. Kmalu se je pokazalo globoke pod železniško progo Jadransko morje lesketajoče se v topli soncu.

Vlak je drvel, zavore so cvilile, ker padeč proge je precejšen. Pod nami se je pokazal grad Miramare in kmalu nato se je vlak ustavil na žel. postaji Trst, ki je moderno zgrajena in nudi potnikom, ki čaka na daljne zveze z vlakom vse potrebno, da je čakanje krajše. Stopila sva na vhodna vrata kolodvora in napravila za spomin nekaj foto posnetkov. Kupila sva razglednice in jih naslovila v domovino. Čas je hitro minil in že sva se peljala s hitrim expresnim električnim vlakom proti zapadu.

V kupeju sva imela za sopotnika dva duhovnika, ki sta se živahno razgovarjala (a s svojih problemih). To je bil prvi stik z Italijani. Povsod srečuješ mnogo duhovnikov in nunkar je jasno, ker kot vemo je Italija tako zvana "krščanska država". Expres je drvel nekaj časa ob morju mimo ladjedelnic v Tržiču in potem zavil preko Soče, Taglamenta in Piava in preko drugih v Beneško



nižino. Vse našete reke izvirajo severno v alpah in napajajo plodno in dobro obdelano omehnjeno nižino.

Nehote so se zbudili na pogledu na severno Jadransko morje in omenjene reke na našo bistro Sočo na dve pretekli svetovni vojni, v katerih je bil slovenski narod močno prizadet. Na misel pride pesem "Soči" od našega pesnika goriškega slavčka Simona Gregorčiča, ko je v njej prereroško napovedal prvo svetovno vojno z besedami - krasna si bistra hči planin .... ti mi boš krvava tekla...." In res je v prvi svetovni vojni napajala to reko kri slovenskih mož in fantov, ki so padali v borbah z Italijani od leta 1914 - 1918. Ob koncu prve svetovne vojne je propadla avstro-ogerska država in z njo tudi Habsburžan in nato se je rodila Jugosla-

vija. Ljudi med II. svetovno vojno so se borili ob Soči naši hrabri partizani, ki so večkrat prehajali daleč v notranjost beneške nižine v Rezijo, kjer še sedaj živi slovenski živel. Še ena pesem govori o preteklosti našega naroda ob slovenskem Jadrano. To je pesem o Jadranskem morju, ki pravi: "Šumi, šumi morje Adriansko nekdanje bilo si Slovansko, ko po tebi hrastov hloh, vozil je slovanski rod ....." Res tu bi morala teči državna meja bolj proti zapadu, da bi k Jugoslaviji pripadal Trst s slovensko okolico, kjer prebiva še mnogo, mnogo zavednih Slovencev.

Med temi mislim je pa vlak drvel po ravnini proti velikemu železniškemu križišču Treviso, kjer sva morala prestopiti v expresni vlak za Benetke - Milano-Torino. Pričelo se je nočiti in v Verono je vlak prispel v popolni temi. Kolodvor in mesto je že bilo lepo razsvetljeno. V Veroni sta živela nesmrtna ljubimca "Romeo in Julija". To veliko ljubezen je za vedno prekrasno opisal v pesmi "Romeo in Julija" največji italijanski pesnik Petrarca. Ta pesnik je bil vzornik našemu največjemu pesniku dr. Francetu Prešernu, ki je izlil svojo neutešeno ljubezen do Primičeve Julije v sonetih nesreče, ki so biser slovenskega pesništva.

Sedaj se pa vrnimo nazaj k opisu potovanja. V vlak je prihajalo vedno več potnikov, ki so se vračali iz nedeljskih izletov na svoje domove.

Kavčič Ivan  
(se nadaljuje)

Š A H

V drugem kolu mednarodnega šahovskega turnirja za pokal Piatigorskega je Gligorič premagal svetovnega prvaka Petrosjana. Po tretjem kolu vodita sedaj Gligorič in Najdorf.

M - 0

# KADRI V juniju

Valjavec Franc

STANJE DELOVNE SILE V ZAČETKU MESECA JUNIJA 1963 :

V rednem delovnem razmerju je bilo zaposlenih :

moških	255
žensk	233
skupaj	488

V začasnem delovnem razmerju - priložnostnem delu:

moških	2
žensk	2
skupaj	4

Vajencev : moških 4

Stanje delovne sile zadnjega dne v mesecu juniju 1963

V rednem delovnem razmerju:

moških	259
žensk	239
skupaj	498

V začasnem delovnem razmerju - priložnostnem delu:

moških	23
žensk	11
skupaj	34

Zaposlevanje delavcev:

V mesecu juniju so se zaposlili:

V rednem delovnem razmerju:

DEŽMAN Milka - žaganje na krošni žagi  
BRENCI MARIJA - eloksiranje  
BAJIČ Veljko - mizarska ročna dela  
DEBELJAK JELKA - manipulantška dela  
BERCE Majda - analitik  
LEGAT Jelka - montažna dela  
BLAŽIČ Valentin - skladiščni delavec  
DETČEK Fric - električarska dela  
AVSENIK Jože - nabavni referent za les  
PANTIČ Milenko - sedlarska ročna dela  
VAVPOTIČ Jože - mizarska ročna dela  
PAVLIČ Filomena - mizarska ročna dela

VILHAN Slavko - eloksiranje  
LAUTER Srečke - mizarska ročna dela

VSEM TEM NOVIM ČLANOM NAŠEGA KOLEKTIVA ŽELOMO MNOGO ZADOVOLJSTVA IN USPEHA PRI DELU !

V začasnem delovnem razmerju - priložnostnem delu so se zaposlili:

Binjak Franc - upokojenec na prevažanju lesnih odpadkov

ter za čas šolskih počitnic na raznih pomožnih delih v obratih in skladiščih sledeči učenci in dijaki raznih šol:

Kajdiž Marjan, Lindič Ivan, Ernar Janez, Konec Jože, Blažič Franci, Kokalj Rudi, Finžgar Jože, Finžgar Metoda, Finžgar Marija, Pristavec Zdenka, Lindič Ludvik, Vidic Marjan, Dežman Janez, Koselj Jože, Mulej Janez, Klinar Slavko, Mali Mauke, Čušperin Jože, Dvoršak Jože, Koren Majda, Lavrič Niko, Pintar Drago, Pristov Janez, Bernadr Franci, Emeršič Marija, Mikič Jožefa, Tavčar Anica, Vrečko Marija, Šorl Helena.

V mesecu juniju so zapustili podjetje:

PAPIER Stanke - po sporazumu  
PEČAR Jože - samovoljna zapustitev dela  
PANGERC Pavel - po sporazumu  
POBACNIK Janez - po sporazumu

ROJSTVA :

Rodile so :

ZUPAN Nataša - deklico  
KOROČEC Julka - dečka  
PINTARIČ Marjeta - deklico

VSEM MAMICAM ISKRENO ČESTITAMO !

POROČILI SO SE :

LIKOZAR Milan  
KLINAR Janez ČESTITAMO !



### PETO TEKMOVANJE ZA POKAL EVROPE V ORODNI TELOVADBI

Več tisoč gledalcev je z velikim navdušenjem pozdravilo uspeh, ki ga je v dvorani beograjskega sejmišča dosegel Miro Cerar. Ne tekmovanju za peti pokal "Evrope" je osvojil prvo mesto in že drugič zaporedoma zmagal na tem pomembnem tekmovanju. Po prvem dnevu tekmovanja, kjež je naš Miro imel smolo na Brađlji ni kazalo, da ima Miro še dosti upanja za prvo mesto. Toda ponovno je dokazal, da je velik telovadec, saj je drugi dan zbral toliko točk, da je vse zamujeno nadoknadil. To je tudi prvič, da je nekomu uspelo osvojiti evropski pokal drugič.

Drugo mesto na tem tekmovanju je dosegel sovjetski telovadec Boris Šahlin, ki je vodil v skupni oceni do zadnje točke. Nato je Miro nastopil na konju z ročaji, Šahlin pa v parterju. Prednost mira na konju z ročaji je bila dovolj velika, da je zmagal v končnem vrstnem redu in osvojil torfejo pred znanim mojstrom telovadbe Borisom Šahlinom. Bronasto medaljo je osvojil sovjetski tekmovalec Valerij Kerdemelidi. Četrti je bil Italijan Menichelli, peti Italijan Carminucci in šesti Bolgar Prodanov.

### VALENČIČ ZMAGAL NA SEDMI ETAPI TAURA

Zmagovalec 7 etape Tour de L Avenir je Jugoslovan Rudi Valenčič. Pariški tisk piše o Valenčičevi zmagi kot dogodku, ki je verjetno zasenčil vse tiso, kar se je doslej dogajalo na tej dirki, ki je zbrala vse naj-

boljše amaterje Evrope. Valenčič je tudi prvi jugoslovanski kolesar, ki je osvojil etapno zmago na Tour de L Avenir.

### DRUGA HITROSTNA MOTO DIRKA ZA REPU- BLIŠKO PRVENSTVO

Pred več kot 10 000 gledalci je bila druga dirka v Murski Soboti. V posameznih kategorijah so se razvrstili takole:

Do 50 ccm: Štefe (Kamnik). Do 125 ccm: Breznik (Ljubljana) do 175 ccm: Bivic (Trbovlje). Do 250 ccm: Mrzel (M. Sobota) Nad 250 ccm. Mrzel (M. Sobota). Prikolice do 1200 ccm: Salobir - Salobirjeva (Celje).

### IX. VESLAŠKI TROBAJ JUGOSLAVIJA = ZAH. NEMČIJA - AVSTRIJA

Na Bledu je bil IX. mednarodni troboj med ekipami Jugoslavije, Zah. Nemčije in Avstrije. Troboj je na sporedu vsako leto. Doslej je Jugoslavija zmagala trikrat, Nemčija petkrat. Letos je ponovno zmagala Jugoslavija pred Avstrijo in Zah. Nemčijo. Zmago Jugoslaviji je letos priboril prav osmerec iz Bleda za katerega lahko rečemo, da je priboril Jugoslaviji dve zmagi in sicer troboja in osmerca.

### ŠTUDENTOVSKA ŠAHOVSKA OLIMPIADA V BUDVI

V prvem kolu olimpiade je Jugoslavija premagala Krbo 4 : 0. In sicer Parma : Rodriguez 1 : 0, Minič : Garcia 1 : 0, Bukič : Cartos 1 : 0 in Morovič : Alvares 1 : 0.





Danes enkrat, temu je kriva vročina, soparica, ki človeka tlačí k tlom, ga sili iz vertikalnega v horizontalni položaj, ki mu jemlje še tisto bore malo energije, kolikor je ostane po opravljenem šihu ( vsaj danes, ko to pišem je tako ; morda naju bo, dragi bralec tedaj, ko boš to čital, že zopet zeblo ); pojdemo kar brez običajnega uvoda k našim nalogam:

1. Izberi deset remi - igralnih kart iste barve od 1 ( as ) do 10 in jih zloži na kupček. Nato vzemi zgornjo, prvo karto ter jo položi poleg kupčka na mizo. Druga karta pride pod kupček, tretja poleg prve, četrta zopet pod kupček, peta poleg tretje itd. S polaganjem kart nadaljuj, dokler nimaš vseh deset kart, ene poleg druge na mizi. V kakšnem vrstnem redu moraš zložiti karte v kupček, da bodo pri zgoraj nevedenem načinu polaganja, ležale na mizi vse karte urejene v vrstnem redu od 1 do 10 ?

2. Štirje dečki, težki 35, 40, 45 in 50 kg sedejo na gugalnico tako, da sta Ivan in Marjan na eni, Tone in Matevž pa na drugi strani grede. Ker sta Ivan in Marjan pretežka se izmenjajo. Na eno stran sedeta Ivan in Tone, na drugo pa Marjan in Matevž in gugalnica je točno v ravnotežju. Tone je za 5 kg težji od Ivana. Koliko tehta vsak od navedenih dečkov ?

3. Kvadrat sestavljen iz 16 vžigalic, je treba razdeliti na 4 dele enake površine. V ta namen moramo dodati še 11 vžigalic, s katerimi razmejimo te štiri dele.

REŠITEV NALOG IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE:

1./ Izletnik je bil oddaljen od postaje še 12 km. Ker je na uro prehodil 6 km, bi moral pešočiti še 2 uri, prišel bi pa pol ure pešno. Voznik je teh 12 km prevozil v eni uri in prispel še pol ure pred prihodom vlaka.

2./ Ustrezne številke mesto črk so za A - 7, B - 4, C - 8, D - 6, E - 3, F - 2, G - 0 in H - 1. Račun bo potem izgledal takole:

$$\begin{array}{r}
 7 \quad 4 - 8 = 66 \\
 + \quad - \\
 3 \quad 8 + 2 = 40 \\
 \hline
 112 - 6 = 106 \\
 \hline
 \end{array}$$

3./ Kako razdeliš krog v dva enaka dela, od katerih pa ima vsak toliko velik obod, kot cel krog je prikazano na skivo ob naslovu.

LEP POZDRAV IN PRIJETEN

HLAD ŽELI

R - r



# POSTAVA in obleka

Za o k r o g l e. " Jej špinačo", pravita oče in mati štiriletni hčerki, "da boš velika, rdečelična in

močna!" "Ne maram pravi maša, "rada bi bila moderna, suha in bledolična!"

Lepotni ideal našega časa so visoka, vitka eterična bitja, imenitni ploski obešalniki za vrste oblek. Vi pa ste

okrogli in takrat, ko je bila vaša postava v modi, še niste bili na svetu. Upam, da ne začnete vsakega pogovora z vzdihovanjem nad nepotrebno težo in ne opozarjate nanjo tudi tiste, ki bi jo sicer prezrli.

Upam, da ne grenite bližjim življenja s shujševalnimi kurami, sami pa na tihem kar naprej pokušate v kuhinji. Upam, da ne nosite tiranskih stenznikov, in upam, da ste vedno zdravi in dobre volje.

Nihče ne nasprotuje zmerni telovadbi, zmerno preračunani prehrani ali lepotnim pripomočkom le tihi naj bodo in naj puste svetu še kakšno majhno iluzijo.

Tudi obleka lahko pomaga. Odpovejte se ozkim, oprijetim oblekam, drapiranim modelom, prekratkim jopicam, nagubanim krilom, horizontalnim vzorcem, velikemu karu, velikim rožam in

živim prepisanim barvam. Pa tudi velikim žepom, širokom rokavom in širokim pasovom. Naučite se raje optičnih prevar: vertikalnih šivov po vsej dolžini obleke, gumbov, ki zapenjajo obleko tudi po krilu, krilki so rezana v pole in nekoliko zvončasta ali pa udobno ravna, koničastih ovratnih izrezov, ne preozkih in ne preširokih, tričetrtinskih rokavov in ozkih pasov iz blaga, iz katerega je sešita obleka.

Najboljše oblačilo preokroglih postav, je raven, srednje širok plašč z majhno fazono ali brez ovratnika. Rokavi so vstavljeni ali reglani, če je zgornji del postave posebno širok. Material plašča boste z letnim časom seveda menjali; od zimskega, preko lažjega pomladno jesenskega, pa do elegantnega poletnega plašča iz lahkega, dobrega materiala, iz šantunga, iz platna, ki se ne mečka, ali celo iz svile. Poletni plašč lahko včasih nadomesti celo obleko, če je dobro sešit in ima že model take namene.

Tudi delovna obleka ali kostim sta za preokrogle vedno prikladna. Kostim naj ima ravno ali nekoliko zvončasto krilo, ravna jopica naj pokrije boke, naj bo udobna in komaj na sprednjem delu s kakim šivom nekoliko tailirana. Najboljše so klasične fazone za ovratnik, spet vstavljeni ali reglan rokavi (lahko tudi spredaj raglan in zadaj kimono), majhni vrezani žepi, dolgi tričetrtinski rokavi in trije gumbi, ki ne smejo bosti v oči. Izogibajte se bluz, ki jih nosimo za krilom, če je zgornji del postave kratek - in če le mogoče volnenih, pletenih oblek in puloverjev, pretesnih ali predebelih, ki okrogline preradi poudarijo.



# KINO — RADOVLJICA

SPORED OD 15. 7. do 15. 8. 1963.

Angleški kriminalni film

" GANGSTERJI "

16. 7. 63. - torek ob 20 uri  
17. 7. - sreda ob 18 in 20 uri

Ameriški zgodovin. barvni spektakl

CS" SALAMON IN KRALJICA SABA "

Zaradi izredne dolžine cena vstopnicam zvišana

18. 7. 63. - četrtek ob 20 uri  
20. 7. - sobota ob 20 uri  
21. 7. - nedelja 15.30 in 20

Francoski CS film " STRELJAJTE NA PIANISTA "

19. 7. 63. - petek ob 20 uri  
20. 7. - sobota ob 18 uri  
21. 7. - nedelja ob 18 uri

Jugoslovanski film " IGRE NA SPLAVIH "

22. 7. 63. - ponedeljek 18 in 20 uri

Francoski film " USODE "

23. 7. 63. - torek ob 20 uri  
24. 7. - sreda ob 18 in 20 uri

Ameriški barvni CS film " AVANTURE

MLADEGA ČLOVEKA " (Hemingey)

Zaradi izredne dolžine filma cena vstopnicam zvišana.

25. 7. 63. - četrtek ob 20 uri  
27. 7. - sobota ob 20 uri  
28. 7. - nedelja 15.30 in 20 uri

Španski barvni film " GREH LJUBEZNI "

v glavni vlogi Sarita Montiel

24. 7. 63. - sreda ob 20 uri  
26. 7. - petek ob 20 uri  
27. 7. - sobota ob 18 uri  
28. 7. - nedelja ob 16 in 20,30

Italijanski revijski barvni film

" AMERIKA PO NOČI "

29. 7. 63. - ponedeljek 20 uri  
30. 7. - torek ob 20 uri  
31. 7. - sreda ob 18 in 20 uri

Ameriški western barvni CS film

" ČLOVEK Z ZLATO PIŠTOLO "

1. 8. 63. - četrtek ob 20 uri  
3. 8. - sobota ob 20 uri  
4. 8. - nedelja ob 18 uri

Zapadno nemški film " DRAGA OSTANI

PRI MENI "

2. 8. 63. - petek ob 20 uri  
3. 8. - sobota ob 18 uri  
4. 8. - nedelja ob 16 in 18 uri

Sovjetski barvni film " TAHI IN

ZUHRA "

5. 8. 63. - ponedeljek ob 20 uri  
6. 8. - torek ob 20 uri  
7. 8. - sreda ob 18 uri

Zapadno nemški zabavni barvni film

" NE POŠILJAJ ŽENE V ITALIJO "

7. 8. 63. - sreda ob 20 uri  
8. 8. - četrtek ob 20 uri  
10. 8. - sobota ob 20 uri  
11. 8. - nedelja ob 16 in 20 uri

Ameriški zabavni film " NORČIJE V

OPERI "

9. 8. 63. - petek ob 20 uri  
10. 8. - sobota ob 18 uri  
11. 8. - nedelja ob 18 uri

Francoski zabavni film " ZAUPNIK

TEH ŽENSK "

12. 8. 63. - ponedeljek ob 20 uri  
13. 8. 63. - torek ob 20 uri  
14. 8. - sreda ob 18 uri

Ameriški western barvni CS film

" ENOOKI JACK " zaradi izredne dolžine cena vstopnicam zvišana

14. 8. 63. - sreda ob 20 uri  
16. 8. - petek ob 20 uri

# NAGRADNA KRŽANKA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
11					12		13			14	
15			16		17		18				
19		20					21	22	23		
25	24			25			26		27		
28					29			30		31	
32					33			34		35	
36			37	38			39				
	40	41					42				
43	44				45				46	47	48
49					50				51		
52		53		54			55				
56	57	58	59				60				
61		62		63			64			65	66
67			68		69				70		
71				72					73		
	74										
							75				

Štev. II/10 risala in opremila  
REICHMANN ERIKA

## VODORAVNO :

1. Razvalina gradu v Begunjah, 6. Pojav pri nevihti 11. Zgodovinski in turistični kraj na Gorenjskem 13. Znamka Elanovih suuč 15. Pritok Save v Bosni 16. Obrtnik 18. Toaletno mazilo 19. Predlog 20. Obmejna stražnica 22. Britanska kolonija na jugu Arabskega polotoka 23. Soba 25. Začetnik posebnega zdravljenja s kopelmi 27. Veletok v Pakistanu 28. Znameniti pariški muzej, 29. Milanska operna hiša 31. Dalmatinska vprašalnica 32. Utežna enota, 33. Umetniško ime prve slovenske filmske igralka 34. Oblika zadruga v stari Rusiji 36. Pristanišče v Izraelu 37. Ljubka gozdna žival 39. Praprebivalci Mehike 40. Slovenski pisatelj 42. Božjepotnik 43. Surovina za izdelovanje barv 45. Ime slovenske gledališke igralka Leonove 46. Ime pesnika Grudna 49. Beograjski komponist zabavne glasbe ( Aleksander ) 50. Makedonsko kolo 51. Koralni otok 52. Enaka soglasnika 53. Glasbilo na strune (množ.) 55. Vrsta torte 56. Naplačilo 58. Wagnerjeva opera 60. Gorenjski časopis 61. Angleški raziskovalec Antartike 63. Otroška igrača ( se vrti ), 65. Simbol za radij 66. Udeležene sinjske viteške igre 68. Obredno oblačilo 69. Največji živeči sesalec 70. filozofski nauk o spoznavanju 72. Germansko pleme 74. Črevesna bolezen 75. Naš največji polotok

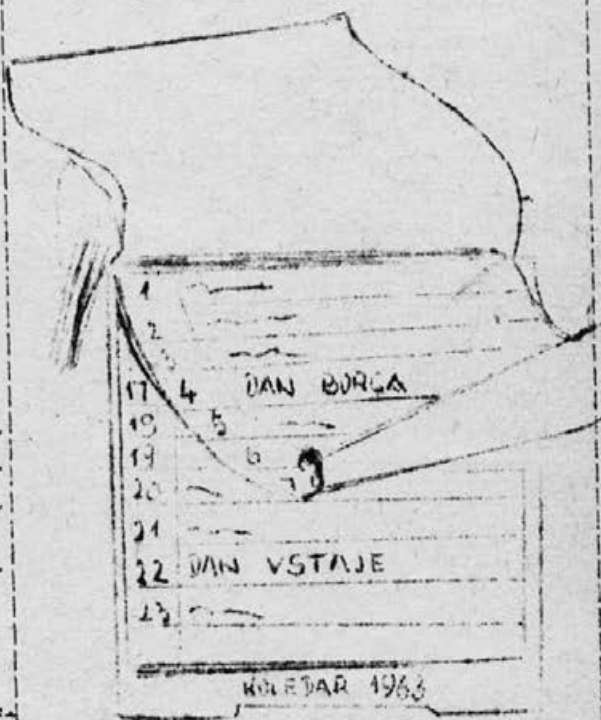
## NAVPIČNO:

1. Najmlajše obdobje zemeljske zgodovine 2. Nekdanji turški velikaš 3. Kravji glas 4. Cvek 5. Ptice severnih morij 6. Začetnici priinka in imena slovenskega publicista in filmskega kritika 7. Geometrijski pojem 8. Zabava, otroško veselje 9. Stopinje, odtisi, sledovi 10. Majhen kamen, 11. Vrsta ure 12. Polet, zanos 13. Orodje teric 14. Uničevalci, razbijači 17. Verska knjiga starih kerzov 20. Krepčilna pijača 21. Avstrijska poročevalska agencija 24. Jugoslovanski filmski režiser (Kozara) 26. Sestavina krvi

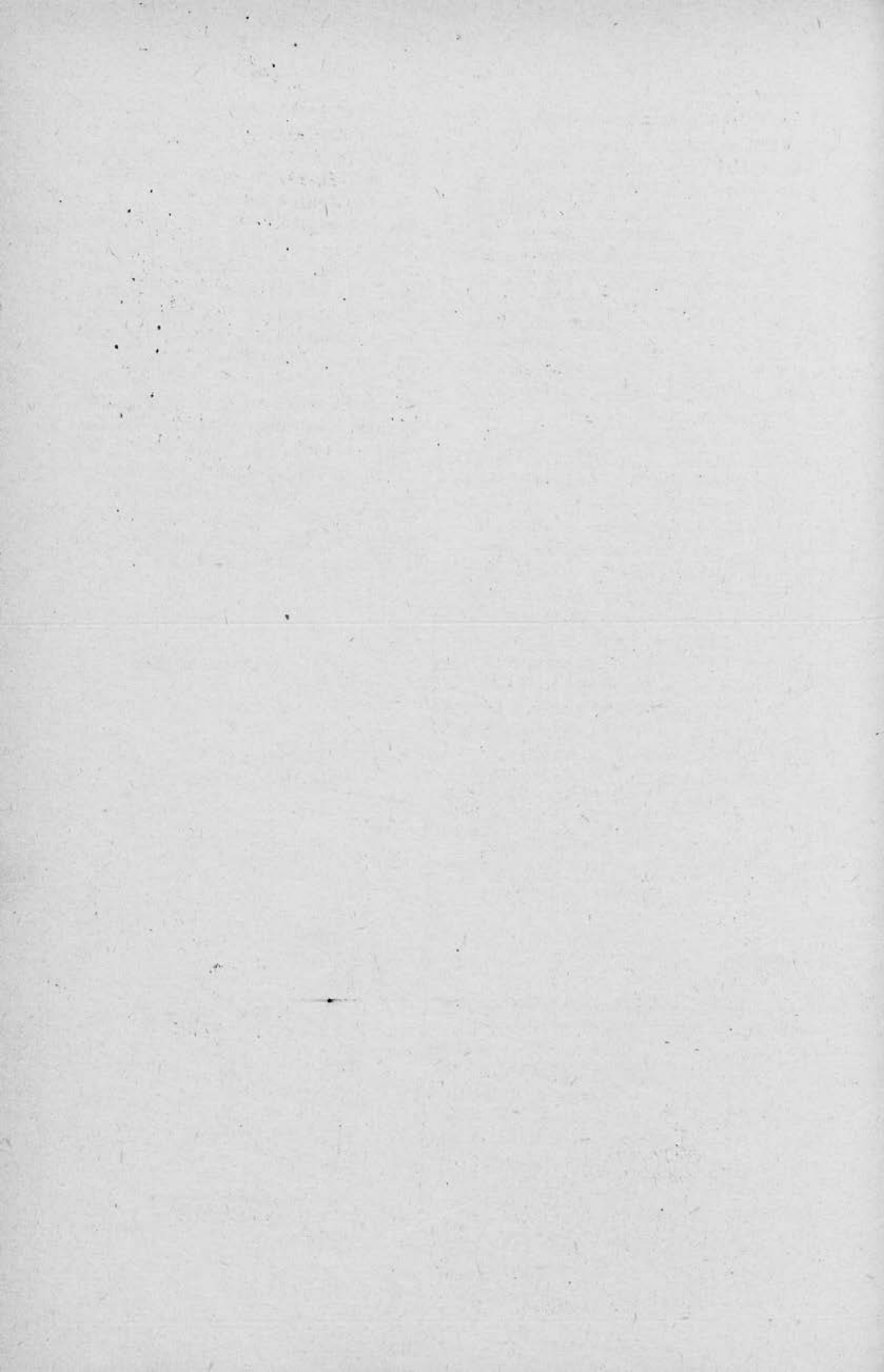
30. Starogrško mesto 33. Pritok Donave v Avstriji 35. Vrsta blaga iz umetnih vlaken 37. Upodablajoči umetnik 38. Evropski veletok 39. Prebivalec stare 41. Muslimanski bog 42. Ljubljanski lokal 43. Letovišče blizu Kopra 44. Osmrtica 45. Dolina ob izviru Soče 47. Pristojbina za vodo 48. Zlasati, počesati 50. Ponudba, 51. Vodna rastlina 54. Oznaka naželezniških vagonih, ki se uporabljajo za izvoz 55. tekmeči, konkurenti, 57. Domačinski vojak v Afriki, 59. Koroška narodna junakinja 62. Čebelje tvorbe, 64. Velik ogenj, 67. Glavni prehrabneni artikel na vzhodu., 69. oziralni zaimek 71. Avtomobilska oznaka Karlovca 73. Začetnici slovenskega skladatelja ( kantata " Stara Pravda " )

Sestavila :

Kolman Tatjana









**Ne brusi pri nezaščitenih brusilnih strojih!**

**Tudi najmanjša okvara na stroju lahko povzroči obratno nezgodo!**

**Spolzka tla in nered povzročita nevarne padce!**

**Ali si se prepričal, če so pogonska zobata kolesa dovolj zavarovana!**

**Krožna žaga brez cepilnega klina je za posluževavce nevarna!**

**V lakirnici je zrak nasičen s topili, zato je nevarnost požara velika!**

**Javi takoj elektro-oddelku vsako najmanjšo poškodbo na napeljavi, varovavkah, stikalih itd.**

**Roka je nenadomestljiva - zavarujmo jo pri delu!**

**Pri vsaki najmanjši nezgodi poišči prvo pomoč - odprta rana je nevarna!**

**Prehodi morajo biti vedno prosti!**